

آبونه شرائطی : هر يک ايچون
سنه لکی (۴۰۰) آلتی ایلنی
(۲۲۵) ؛ ممالک اجنیه ایچون
سنه لکی (۴۵۰) ، آلتی آیلنی
(۲۵۰) غروشدور.

نسخه سی ۷،۵ غروشدور .
سنه لکی ۵۲ عددور .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خانه

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلمه موافق آثار مع المنونیه
قبول اولنور . درج ایدلن
یازیر اطاده اولتماز .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

باش محرر
محمد عاکف

صاحب و مدر
اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

تذکره

آبونه : تدریس آیرلییه
• غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالک اجنیه ایچون آبونه
اولانلرک آدرسلیرلک
فرانسزجه یازلمسی رجا اولنور .

پاره کوندردلیکی زمان ندیه
دائر اولدینی ییلدیرلی
رجا اولنور

مقالانده اللهك يوقلغنى، وارسه، عادل دكل، ظالم اولديغنى، حضرت پيغمبرك معلوماتى، سوادىز و ائى بر شخص اولديغنى بيان ايله «آذربايجان فقرای كاسبه سنى» دینىزلكه و دینىزلكك رهبرى اولان قومونیزمه ایمان ایتك دعوت ایتكده در.

نماز قیلان قومونىستلر عكس اختلاجى، مضر و جاهل شخصلر كى فرقه دن اخراج اولنیه درلر. ۱۹۲۳ نجى ییلده آذربايجان قومونىست فرقه سنك ائمه یله مان فرقه نك تحت اداره سنده اولان «آذربايجان قومونىست كنچلر اتفاق» بىوك اجتماعلر تریب ایدمرك جناب حقك يوقلغنى، اسلامیتك و اساساتك چوروك اولديغنى بيان و بومفسد خیالات علیه نه چیقانلر عكس اختلاجى و فقرای كاسبه دشمنى كى تهديد و تجزیه ایدیلورلردى. آذربايجان دولت تیاروسى صالوننده كونلرله دوام ایدن دینی مباحثه ده پروفیسور بايقوف دینىزلكك یكانه سلامت بر طریقت اولديغنى بيان ایتشدى.

عالمى الفبا. — قومونیزم، اساس اعتباريله، عائله یی الفا واحما ایدیور. قومونیزمجه عائله اولمالايدر. نه قدر اركك وارسه قوجه، نه قدر قادين وارسه قارى در. چوچوقلر آتا و آنالینی طانیازلر و دولت حمایه سنده بویور، تربیه اولورلر.

شرعى عالمك الفاسى. — (تروچكى) موسقواده منتشر «پراودا» ايله «ایزوستیا» غزته لرنده «یكى حیات و یكى عائله» موضوعيله نشر ایلهدی بر مقاله لرنده «بکارتلی و بکارتسز قیزلر مساوی اوله جقلرینی و بکارتسزلكك بر قباح و کنه اولمادیغنى» ایضاح ایدیوردی. سفالت و اخلاقسزلكك دولت و حکومت حمایه سنه آلماسيله قومونیزم، عنعنوی، شرعى و دینی عائله، قارى و قوجه ارتباطلى محو ایدیور و «قومونیزم عائله سى» ایچون بر اساس حاضر لامغه باشلامش اولیور.

طهر و زنا نك لفرى. — طلاق، نکاح، قارى و قوجه آرهنده كى شرعى تهديد محو ایدلشد. قارى ایسته دیکى زمان قوجه سیله یاشامایه، ایسته دیکى زمان دیگر بر قوجه یه وارمیه مختاردر. بونك ایچون کاتب عدله مراجعت ایتسه كافیدر. بوخصوصده مقابله و ممانعت کوسترن ارككلكر حکومت طرفندن اعدام ایدیورلر.

مکتبلمر و دینی تدریساتك رفهى. — آذربايجان معارف قومیسرى داداش بنیاد زاده نشر ایلهدیكى خصوصى برده قره تله اسلامیتی الفا ایتكله برابر مکتبلرله شریعت، قرآن، تاریخ مقدس و سائر دینی تدریساتك دخی ممنوع اولديغنى اعلان ایتدی ایدی. شهسزكه، بوندن مقصد یكى یتیشن منورسل ایچروسندن دینی قالدیرمق و آذربايجانده دینسز بر نسل وجوده کتیرمکدر. یتیملر یوردی اولان «چوچوق باغچلر» نده ۳-۶ یاشلرندن اولان یاورولری صیره ايله قوطول قارشیننده طور دوریورلر و بوقوطولرک اوزرنده «الله» محمد... له نین، تروچكى و سائر کى اسملر یازیلش اولیور. چوچوقلر برر برر بوقوطولرک اوزرنده کیلری بالواروب یمک ایسته یورلر. هیچ برندن بر امداد کلیور، یالکیز له نین و تروچكى قوطولری چوچوقلرک مراجعتلرینه جواب ویریور. اوندن صوکره له نینك جناب حق و حضرت محمدن آرتق اولديغنى ایضاحه، بونلرک وار، اونلرک یوقلغنى اقناعه باشلیورلر...

لاتین حروفنك قبولی. — بولشه ویکلر یكى نسلى قوزموپولیت دانته رناسیونالسیت اوله رق حاضر لامق تشبته کیریشدی. بونك ایچون آذربايجانك تورک حروفنى دکیشدیروب بونك یرینه لاتین حروفاتنى اقامه ایتدی. لاتین حروفاتنى سایه سنده تورکیه و تورکستانده کى تورک و اسلام محیطلرندن آیریله حق اولان آذربايجان تورکلىکى عمومى تورک دلی وادیاتندن ده اوزاق دوشه جك وچوق سهولته روسلاشدیریله بیله جکدر. حروفات تبدیلی ايله تورک وحدت ملیه سى

برفانده اولسون تأمین ایدیله من. باشند باشه غربدن آری بر دینه، بر تاریخه، بر اجتماعیه، بر حرته، بر مدنیه مالک اولان هیئت اجتماعیه منک اصلی و حقیقی وجهه لرندن آقیری یوللرده انکشافی امید ایتك بیله خیالدر.

غربك علمى، صنایعنى آله جفز. چونكه علم و عرفان هیئت اجتماعیه منک حقیقی مالیدر. اونی نروده بولسه قی آلیرز. فقط غربده ده، شرقده ده اسمى تردیادن عبارت اولان لوئیات و افوضالرك نشر و تعمیمنه مانع اولمق، باشده حکومت قوت و قانونلری اولديغنى حالده، بوتون عقلی باشنده اولان هرکسه، منوران امته، مطبوعاتنه ترتب ایدن الك متحتم بروظیفه در.

اوزون تجربهلرک، عبرت آمیز نتیجه لريله آرتق قطعياً آکلاشیلمشدرک هیئت اجتماعیه من اجتماعى فوضالردن، اساساتنه مخالف تردیادن قور تولد سجه ترقی و انکشاف ایدمه یه جکدر. چونكه ملت منک مسند تکاملی یالکیز و یالکیز سجاایى اخلاقیه سى، یمیزات ملیه سیدر.

مسن حکمت

بولشه ویک عهده لری

استانبولده چیقان یكى قافقاسیا غزته سى یازیور:

بالعموم دینلری رد و انکار. — قومونیزم، یالکیز اجتماعى، اقتصادى و بر طاقم اخلاقى و معیشتی مسئله لرله دکل، اسلامیتك تملى تشکیل ایدن الهی و اونك قدرت و وارلغنى کوکندن رد و انکار ایتمه سیله ده اسلامیتدن آیرلمده در. قومونیزم، عموماً بوتون دینلر ايله باریشاماز. نه کیم باریشایور.

الفرهى، پیغمبرى و قرآنى انکار. — ذاتى قومونیزمه کوره الله قادر، عادل، ابدى، واحد دکل، بلکه کوکندن موجود بیله دکلدر. پیغمبرلر اللهك کوندردیکى مبعوث ده کیل، بلکه. قومونیزمه کوره. انسانلری اللرنده آلت ایتش «دولاندیر یچیلر» در. اونلرجه «قرآن مجیدك وقتى چوقدن یکمشدر.» آذربايجان قومونیزم مؤسسسلرندن زیمان زیمانوف ايله داداش بنیاد زاده اسلامیتی رسماً الفا... و بوخصوصده «ده قره ت» اعلان ایدرکن خلق حیرت ایچنده قالمشدى. زیمانوف باکونك تازه بیر مسجدنده خلقه دییوردیکه: «بر زمان بشریت قرآن، انجیل، تورات کى کتابلرله معیشتنى اداره ایدیوردی. شیمدی ده قارل مارفسك قرآنیله یاشامالیدر.»

اوروجى نفیج. — اوروجك مضر و آرتق بر شى اولديغنى، فقرای كاسبه نك حیات و سلامتته بو «عادت» ك فنا تأثیر ایتدیكنی، رمضانك «بورژوازی» صنفنه مخصوص بر حيله اولديغنى و بو حيله نكده «عمله لری استئار ایچون» تطبیق اولونديغنى ملته اعلان و نشر ایدن بیاننامه، مقاله و سائرملری کورده جکسکیز و باقاجکسکیز قومونىستلر، کندیلرینه خاص بر حیا سزلقه محمد علیه السلامى استئارجى و فقرای كاسبه نك دشمنی دییه تعریف ایدیورلر.

دیغشملکى تدریس. — سامى کال «کائنات و دین» سرلوحه لى سلسله

قادینی قوللرینه طاقوب اکلنجه یرلرینه کوتورمک صانکه بر معرفت ایش کی بونی یا یق ایچون دلی دیوانه اولدیلر . طاقت ، استانبول اجنبی اشغالی آلتنه دوشدیک یی زمان استانبولده بو امللرینه ایردیلر . فی الحقیقه بر قسم مسلمان قادینلری محرم ، محرم ، یرلی ، اجنبی برطاقم ارککلرله برلکده تیارو ، سینه ما ، دانس ، بالو کی اکلنجه محللرینه برلکده کیتدیلر . فقط بو « مهم انقلاب اجتماعی » نك صوکی نره واردی ؟ اون یولیسدن ، ضابطه اخلاقیه مأمورلردن صور و کزده سزه هر کیجه بك اوغلارنده جریان ایتکده اولان او الیم ماجرالی نقل ایتسون . بوکون برطاقم مسلمان خانملری بیراخانه لرده ، بارلرده ، بالورده قفالری توتسوله یه رک فرنگکلرله ، روملرله ، ارمیلرله ، حق یهودیلرله کوکس کوکسه دانس ایدیورلر .

ایشته « حریت نسوان ، انقلاب اجتماعی » دعوالری بوکون استانبولده بوفجیع نتیجه یی تولید ایلدی . آطنه دهده برطاقم ارککلرله قادینلر اکلنجه محللرینه برابر کیتمک ایسته یورلر مشده بونی یا یقه به جسارت ایدم یورلر مش . نهایت حق و یردی زاده لر تورک او جانگی سینه ماسنده قادینله ارککلک بر آرده سینه مایه کله بیله جکلرینی اعلان ایتمش . دیمک آناتولینک او صاف ، او تمیز محیطلرینی ده استانبولک بک اوغلی بطاقلنه چویره جکلر . نه یازیق . . .

(واذا اردنا ان نهلك قرية امرنا مترفها ففسقوا فيها فحق عليها القول فدمرناها تدميرا)

اصل عرفانه دشمنلری کنده یلر بر

بولی مبعوثی فالج رفقی بک بولیده کی کوردکلرینی جهودیت غزته سنده نشر ایدرکن بر فقره سنده دیورکه :

« خلقک بوعشقه (عرفان عشقنه) بدل ، هر طرفده « عرفان مرکز لر » نك آناتولی و خلقه قارش قید سزلفنی کوردسکز . مکتبلرک قادرولی نقصاندر ، معلم یوقدر . بولینک منور بر مفتیسی وار ، بعض آرقداشلرله برابر ، کوی خواجه لرینه مرکزده « اصول تدریس » اوکره تهرک کویلی اوقوتقه تشبث ایدر ، خواجه لر مرکزده کلیر ، بر آرز تاریخ ، جغرافیا ، حساب اوکره نیرل و برنوع وثیقه آلارک کویله داغیلیرلر . بواصول ایله برنجی سنه ۱۸۷۵ ، ایکنجی سنه ۲۵۰۰ ، اوچنجی سنه ۳۴۰۰ کویلو چوچنی اوقومق ، یازمق اوکرتمشدر . اونوز بش اولی برکویده یکریمی ، یکریمی بش چوچق اوقومش و یازمشدر . »

بویله ایکن معارف وکیلی بوتشینی منع ایتمش . اسباب موجب سی ده نه ایش ، بیایر میسکز ؟ « ابتدائی کوی خوجه لرینک یالکیز اوقومق یازمق اوکره تمسی کافی اولماسی . » معارف وکالتنک عرفان علمنده کی بوغیر محق حرکتی معذور کوسترمک ایچون بولی مبعوثنک بولدینی بوسبب بک تحفدر . مفتینک تشبث عرفان پرور یسینی انطاق حق قیلندن

بوزولدندن باشقه آذربایجانده تورک حرثی ده محو ایدیور . بونک یرینه قومونیزم حرثی ، « قرضی ادبیات » تطبیق ایدیلکده در .

تاریخک و ملی قهرمانلرک منعی . — تاریخ که ملتک روحی و جانیدر . بوده یاساقدر . ملتک بکیش قهرمانلری ، بهادرلری ، خلقه خدمت ایتمش رئیس لری بر رخائن ، استمارچی و جلاد شکنده یکی نسلک قافاسنه صوقولمده در . سنر و هم بابک میرا منعی . — بولشه ویکر قومونیزم اولانلری جبراً زوجه لرینی آچتی کز دیرمه به مجبور ایتدیلر و عوام صرف اولان بوجاهله قادینلرک کندی قوجه لرینک تحریکله بر سفیلر جمعیتی تشکیل ایتدکلرینه آذربایجان حالا شاهد اولمده در .

زیمان زیمانوف باکونک مشهور بیر جامعنده قادینلرله خطاباً سوله دیکی نطقنده دیوردی که : « سز خانملر بو وقتهدک حریتدن محروم ایدکز . همیشه چادرده اولماقله برابر ظالم زوجه لرکک اسارتنده محو اولیوردکز . سوویت حکومتی سزی کندی حمایه سنه آلوب سزه مساعده ایدر که چادرده آتاسکز و زوجه لرکک سوزلرینه باقایوب هر نه ایسته سه کز یاپاسکز . سوویت حکومتی سزی قوجه لرککک تجاوزندن خلاص و مدافعه ایدیور . نه ایسته سکز ایدیکز ، چونکه سیزده زوجه لرکک کی اسانلر سکز . سزکده روح ، حس و آرزولرکز وار . »

قادینلری رقصه دانس تشریف . — آذربایجان اجرائیه قومیته سی رئیس عیاش و اخلاقسز آغا معلی اوغلو صمد آغا ایسه کندی حمایه سی آلتنده تورک خانملرینک « بدن و جسمانی تربیه و کوزله لکلرینی تربیه لندیرن » باله و رقص مکتبلری ایله آذربایجان ، خصوصاً باکوی دولدورماغه باشلادی . بومکتبلرده خدیجه خانم غابوفلر ، جیران خانم بایراموفلر ، خاور خانم قارایف لر تورک قیزلرینی رقصه ، باله ، آل ، آتاق ، باش ، قاش ، کوز ، کوکس و سائر اعضایی اوینا تمایه اوکره تیور و تام چیلای دییه بیله جک بر حالده اجرا ایدیلن بو « تعلیملر » بوبوک قومیسرلرک خصوصی ضیافتلرنده اجرا ایدیوردی . عمومیتله سوویت مکتبلرنده دین ، تاریخ مقدس ، ملی ادبیات ، ملی تاریخ و ملی تاریخ ادبیات یاساق اولدینی ایچون بوکونکی آذربایجان مکتبلرندن ناصل بر قادین زمره سی وجوده کتیرمک آرزو ایدلکی بونسلک ملیت نقطه نظرندن نه قادر قورقولی اولاجانی کوز اوکنه کتیرمیدر .

آطنه ده « مهم بر انقلاب اجتماعی » اولسه

آطنه دن آقشام غزته سنه یازیلان بر مکتوبک « مهم بر انقلاب اجتماعی » سرانجام فقره سنده دیزیلورکه :

« بوسرک آن ... شایان دقت بر انقلاب اجتماعی اولمشدر . قادینله ارکک مملکتک ... ابرکزه و برابر اکلنجه محللرینه کیدرکن مع الاشف آطنه ... بو اوله میوردی ، چونکه بو انقلابک ایلك آدیمنی آتمق ... کوسترمه مشدی . حق و یردی زاده لر طرفندن استیجار ایتیلر ... سینه مایه کله بیله جکلرینی بر آرده سینه مایه کله بیله جکلرینی ...

« انقلاب اجتماعی » دن ... ک اولایغنی ده آرتیق آچیقندن آچیغه اظهار ایتیه باشلادیلر . دانا ترقی و تجدد نامه ملتک خیرینه یارایه حق بر معرفت اللرندن کلدیکی ایچون انقلاب سوزی اورته به چیقدی چیقلی هپ اوغراشدکلری ، قادینک ستره حجابی بیرتمق اولدی .